

Izhaja vsak pondeljek
in četrtek ob 8. uri
— predpoldne. —
Stane za celo leto 15 L.,
za pol leta 8 L., za četrt
leta 4 L. Za inozemstvo
celo leto 30 L.
Na naročila brez
doposlane naročnine se
ne oziramo.
Odgovorni urednik:
RICHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Številka 47.

V Gorici v četrtek 14. junija 1923.

Letnik VI.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglaši
se računajo po dogovo-
ru in se plačajo vnaprej.
List. izdaja konsorcij
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk. S. Spazzal
v Trstu.
Uprava in Uredništvo:
ulica Mameli 5.
(prej Scuole).

Predsednik Brelich hoče ugonobiti naš jezik.

Slovenski jezik prepovedan na goriški sodniji.

Dva zgodovinska dokumenta.

V roke smo dobili dve zgodovinski listini: dva ukaza predsednika goriškega sodišča Breличa, s katerima je raba slovenskega jezika na goriški sodniji najstrožje prepovedana. Z njima se hoče nam, goriškim Slovencem zadati tudi smrtni sunek. Iz obeh ukazov zveni namreč z zasmehujočo brezobzirnostjo poziv, naj tudi drugi uradi slede Brelichovemu pozivu in naj z enim krutim korakom pomandrajo slovenski živelj. Brutalna sila močnejšega naj gospodari!

Priobčujemo obo dokumenta v italijanščini, da bo ves omikani svet zvedel, kako postopa z nami naša kulturna, svobodljubna država.

Prva listina je okrožnica vsemu osobju na okrajni in okrajni sodniji in se glasi:

No. Pres. 1038
25-23

CIRCOLARE.

E' venuto a mia conoscenza il fatto deplorevole che alcuni funzionari del Tribunale e della Pretura di Gorizia usano, nei locali di detti Uffici, sia fra di loro, sia nel contatto con avvocati di nazionalità diversa dall'italiana e col loro personale di cancelleria, sia con parti abitanti a Gorizia e suo circondario, lingua diversa dall'italiana.

Poiché un tale stato di cose è intollerabile e contrasta coll'uninazionalità del Regno d'Italia, di cui il Goriziano fa parte integrale, donde discende che presso tutte le Autorità dello Stato non esiste che una sola lingua d'ufficio, e cioè l'italiana, trovo di disporre che tutti i funzionari di questo Tribunale e della Pretura di Gorizia si servano, nei locali d'ufficio, tra di loro o nel contatto con avvocati di nazionalità diversa dall'italiana e col loro personale di cancelleria o con parti abitanti a Gorizia e suo circondario, esclusivamente della lingua italiana.

PRESIDENZA DEL TRIBUNALE CIVILE E PENALE

Gorizia, li 9 Giugno 1923.

BRELICH.

Ne bomo prevajali okrožnice dobesedno, ker se nam nasilje studi. V bistvu določa listina tole :

Zvedel sem obžalovanja vredno dejstvo, da se nekateri uradniki goriške deželne in okrajne sodnije v občevanju z odvetniki in sploh strankami poslužujejo nekega jezika, ki ni italijanski. Ker je tako stanje nevezdržno, odrejam, da se morajo vsi uradniki in vse osobje goriškega tribunaala in sodnije posluževati izključno le italijanskega jezika med seboj in z vsemi strankami.

Drugi ukaz je namenjen za stranke in se glasi:

CONCHIUSO.

Le si restituisce l'unità scrittura, affinché tenendo conto del fatto ora mai anche internazionalmente di diritto acquisito, che Gorizia fa parte dello stato uninazionale italiano, donde discende necessariamente che presso le Autorità dello stato non esiste che una sola lingua d'ufficio, interna ed esterna, e cioè l'italiana, corregga il vizio di forma proprio alla scrittura, redatta in lingua slovena, quanto meno coll'accompagnarla di una traduzione nella lingua italiana, autenticata dall'avv. producente, riproducendo quindi la scrittura entro il termine di giorni 5; a scanso altrimenti delle conseguenze del § 85 Rcp.

Una proroga di questo termine non è ammisiibile.

I giorni del corso postale non si computano in questo termine.

Questa disposizione non può venir impugnata mediante un rimedio di legge separato.

R. TRIBUNALE CIVILE E PENALE!

V slovensčini potmeni v bistvu tole :

Gorica je postala del enonarodne italijanske države, zato velja pri vseh državnih oblastvah samo eden uradni jezik za zunanje in notranje poslovanje in sicer italijanski. Zato se vam vrača vaša slovenska vloga, kateri blagovolite priložiti italijanski prevod potrjen od vašega odvetnika. V teku petih dni vrnite vlogo, ker drugače morate nositi posledice § 85 Rcp. Podaljšanje tega roka se ne dovoli.

Tako se glasita dokumenta, ki jih je izdal predsednik Brelich v letu 1923, po Kristusovem rojstvu v kulturni Italiji da z njima tepe slovenske sodržavljane. Ali je kak italijanski sodnik v Tripolitaniji že izdal kak sličen nasilen ukaz za tamošnje divje Afrikance?

Zgodovina bo govorila in sodila.

Kaj se godi po svetu?

Preobrat na Bolgarskem.

Zadnjic smo na podlagi prvih, še negotovih poročil javili, da so na Bolgarskem opozicionalne stranke s pomočjo armade vrgle vlado min. predsednika Stambolijskega, ki je imel zadnja tri leta neomejeno oblast v tej lepo se razvijajoči jugoslovanski državi. Naknadno došle vesti potrjujejo resničnost prvih poročil. Na Bolgarskem se je res izvršil državni preobrat. Prej vsemogočni Stambolijski je padel in njegovi združeni nasprotniki so se polastili državnega kralja. Ministrstvo sestavljeno iz vseh opozicionalnih strank razun komunistov je pod predsedstvom vseučilijskega profesorja Cankova prevzelo vlado. Kralj Boris se je postavil na stran opozicije in je novo ministrstvo potrdil. Toda tudi Stambolijski ne drži križem rok. Zadnjič smo poročali da so bili vsi ministri s Stambolijskim vred arretirani. To moramo v toliko popraviti, da so uporniki res zaprli vse minstre in tri baje celo usmrtili, toda Stambolijskega ni bil med njimi. Stambolijski je bival zadnje tedne in tudi v usodepolni noči zunaj na deželi. Ker ima za seboj dobro organizirano stranko kmetov, ki jo je v prvi vrsti sam ustvaril ter jo s svojo spremnostjo in odločnostjo napravil za najmočnejšo stranko v Bolgariji, ki je bila po zadnjih volitvah neomejena gospodarica v državi, računa lahko s stotisoči zvestih pristašev. Zato prihajajo že glasovi ki govore o krvavih spopadih med obema nasprotnima taboroma. Polozaj je zelo nejasen. Poročila, ki jih posilja v svet nova vlada, pravijo, da so že izvršeni vsi potrebni koraki, da ne bo prišlo do medsebojnega klanja. Druga poročila pa slikajo položaj v veliko temnejši luči, poročajo o bojih in trde, da je položaj nove vlade zelo negotov. Brezdvomno je samo dejstvo, da se Stambolijski, ki je prost — za njegovo bivališče se sicer ne ve — ne misli kar brez odpora ukloniti. Napel bo gotovo vse sile, da porazi svoje nasprotnike in pride zopet do vlasti.

Vzroki preobrata?

Vsi dosedanji naporji opozicije, da strojno Stambolijskega, so bili zamen. Stambolijski je s svojo izredno energijo in odločnostjo vse poiskuse združene opozicije, takoimenovanega meščanskega bloka v kali zatrl z vso njemu lastno brezobzirnostjo. Meseca septembra lanskega leta, ko so bili pristaši opozicije na manifestacijskem pohodu v Tirnovo, je Stambolijski po pristaših svoje stranke povzročil šumne protimanifestacije in dal arretirati voditelje opozicije, po večini bivše ministre, med njimi Manilova, Daneva, Todorova, Magjarova. Z ljudskim glasovanjem jih je nato postavljal pred sodišče, češ da so odgovorni za vse tri vojne od 1. 1912 do 1918. Stambolijski se je sprl tudi s tremi ministri v svojem kabinetu. S kraljevim dekretom z dne 10. februarja t. l. so bili ti ministri odstavljeni. Za ta ukrep se je Stambolijski prej zasigural pri »najvišjem svetu« svoje stranke, ki je soglasno sklenil, da se morajo ti ministri odstraniti iz vlade in izključiti iz stranke, ker da so kršili strankino disciplino in zakrivili nečastna dejanja.

Tedaj je dejal Stambolijski, v zavesti svoje neomejene moči v stranki: Prvič se je zgodilo v politični zgodovini naše dežele, da je imela stranka, ki je na oblasti, korajžo, podvzeli zoper lastne strankine veljake disciplinarne ukrepe, kakor so jih zahtevale razmere. To pomeni novo dobo odnošajev med stranko in vlado in vnaprej onemogoča poizkus, postaviti pozneje to vlado pred sodišče.«

Čimbalj se je Stambolijskega režim utrjeval, tem večje je postajalo sovraščdo do njega v vrstah opozicije, predvsem v meščanskem bloku. Ker niso uspeli z javno organizacijo, so začeli s tajno. Rezervni častniki in aktivni oficirji so stopili na čelo tajni organizaciji, ki je čez noč izvršila preobrat, zasedla vsa važna upravna mesta in proglašila novo vlado, ki je kralj potrdil.

Kako se je izvršil prevrat.

Glavni stam revolucionarcev se je nahajal v hiši generala Lazareva v Sofiji. Rezervni in aktivni oficirji so se tam že delj časa shajali na zaupne sestanke ter snovali načrte za prevrat. Glavni sedež zarotnikov je bil prenešen v Plovdiv. Ko so v petek še enkrat premotrili vse podrobnosti za revolucijo, so dali znamenje za pohod na Sofijo. Preoblečni v civilne obleke, so oficirji in njim zvesti vojaki začeli korakati v skupinah 15 do 20 oseb proti Sofiji. Obenem so se istočasno pojavile na ulicah enake skupine, vse oborožne z bombami in puškami. Nekateri so imeli celo strojnice. Ko so revolucionarci zasedli vojašnice, se jim je uprl en polk. Nastalo je kratko streljanie iz strojnic. Ko so revolucionarci dobili ojačanja, so polk razorozili.

Revolucionarji so arretirali nekatere ministre in narodne poslanke. Tekom jutra je bilo v zapore odvedenih okoli 100 uglednih zemljoradniških politikov.

Kako skrbno so znali revolucionarji prikrivati svoje načrte, je razvidno iz tega, da sofijsko policijsko ravnateljstvo in zemljoradniška vladata nista vedeli o tem prav ničesar. Še v ranih dopoldanskih urah je šef policije mirno sedel v sladčičarni ter pil svojo kavo. Nenadoma je stopila v lokal skupina revolucionarcev ter mu javila, da je vlada Stambolijskega vržena in da so vlado prevrnili revolucionarji. Pozvali so ga, da jim irzoči policijske urade. Šef policije pa je mirno in odločno odgovoril: »Jaz sem zemljoradnik in tak ostanem do smrti!« Po teh besedah ga je vodja — oficir ustrelil.

Ob 10. dopoldne je bila po mestu objavljena nova vlada. Vlada je takoj poslala močne patrule proti Slavovici, da bi prijele tam bivajočega Stambolijskega. Patrule so obkolile tamošnjo vilu g. Stambolijskega. A njega ni bilo doma. Po poročilih je Stambolijski izbruh revolucije sprejet popolnoma hladno in mirno ter takoj pričel z organizacijo protirevolucije.

Vpliv preobrača na zunaj.

Dogodki na Bolgarskem so razburlili vso politično javnost in vse države, zlasti sosedne, zasledujejo z napetostjo tamošnje dogodke. Sicer je preobrat v prvi vrsti notranjopolitič-

Kaj je novega na deželi

CERKNO.

Obolelega župana g. dr. Gruntarja so odpeljali v Bovec k sestri, kjer se sedaj zdravi. Županske posle vodi sedaj prejšnji prvi podžupan g. Jernej Straus.

PODBRDO.

Priješnji teden smo imeli pri nas sv. misijon. Vršil se je zelo slovesno in upamo, da tudi z velikim veseljem. Vdeležba je bila naravnost nepričakvana. Vodili so ga oo. lazarišti z Grada v Mirnu.

PLAVE.

Popotnik nam piše: Pred par dnevi sem prišel na postajo v Plavah. Kupiti sem hotel listek do Gorice. Službujoči uradnik se je pa začel hudoval nad menoj, kako da nimam pripravljenega drobiža. Povedal sem sitnemu možkarju, da sem tujec, da zato ne vem, koliko stane vožnja do Gorice, vsled česar nisem mogel pripraviti drobiža. To ga je še bolj razgrel in raztresal je še glasneje svoje nevljudnosti. Po dolgem pričkanju sem komaj prišel do zaželenega listka. Vprašam pristojno oblast, ali se na ta način skrbi za promet na železnicih? Ali je dovoljeno nevljudno postopati s potujočim občinstvom? Gospodje pri vodstvu, napravite red!

SEMPAS.

Globoko so razburile vso našo okolico vesti, da so pregnali naš materni jezik iz goriške sodnije. Kako naj si pomagamo? Med vsemi tukajšnjimi domačini jih je le malo, ki znajo nekaj laški. Ti redko posejani si bodo mogoče se nekoliko pomagali pri svojih

opravilih, a mi vsi drugi smo na milost in nemilost izročeni raznim pijavkam, ki bodo skušali iz našega neznanja kovati kapital. Vsled tega vlada med nami silno ogorčenje. Mnogi imamo zlasti radi vojvodskodninskih zadev večkrat opravke na sodniji. Že sedaj smo imeli veliko stroškov, sedaj bodo žrli na naš račun se razni nepotrebni tolmači. To je preveč. Gospodje na odločilnih mestih zapomnite si: vsake stvari je enkrat konec in naše potrežljivosti tudi!

Drežnica.

Na praznik Srca Jezusovega smo imeli veliko cerkveno slovesnost. Od vseh strani se je zbralo toliko ljudstva kot ga nismo videli niti pred vojno. Popoldne je predaval v društvu dr. Brumat iz Gorice o potrebi in namenu izobraževalnih društev. Vdeležilo se je predavanja toliko mož in fantov, da je bila olbsirna, dvorana polna in se vsi niso našli v njej prostora. Hvala govorniku! — Letina kaže prav dobro. Hvalimo in prosimo Boga, da bi nam ne poslal toče, ki je napravila tam doli v vaši goriški okolici toliko škode.

Števerjan.

Pred nedolgom časom so se širile govorice in tudi v Vašem cenj. listu ste o tem poročali, da je prišlo v Kojskem do ostrih sporov v fašistovskem taboru. Baje še sedaj niso vse rane zaceljene; govoriti se celo o treh strujah. Tudi pri nas v Števerjanu ni vse tako kot bi moral biti. Pravijo, da je prevzel vodstvo naših fašistov mesto znanega g. Leonardiga italijanski učitelj. Ali je slava res tako opoteča?

MESTNE NOVICE.

Cerkev sv. Ignacija.

Pri cerkvi sv. Ignacija na Travniku obnovitvena dela v zadnjem času dobro napredujejo. En zvonik je že popolnoma popravljen, drugi je zdaj v delu. Upamo, da bo krasna fasada veličastne cerkve kmalu v celoti restavrirana ter bo zeton ponos našega Travnika.

Predsednik kasacijskega dvora v Rimu Biscaro

je bil, kakor smo zadnjič poročali v Gorici, da prouči po naročilu justičnega ministra na licu mesta naše jezikovne razmere na sodnih. Izrazili smo npravje, da bo na podlagi poročila gospoda Biscaro izdal eksc. minister Oviglio lahko odredbe, ki bodo v čast tisočletni italijanski kulturi. Kakor čujemo bo to bolj težko. G. Biscaro je imel samo par razgovorov z vodilnimi osebami na sodniji, toda z krogom, ki so pričeteli in bi mogli dati edino prave informacije, ni stopil niti v stik.

Brezpomembna «La Voce dell'Isonzo» se v zadnje številki jezi, ker se vidijo še tupatam po mestnih ulicah dvojezični razglesi. Nasmehnili smo se, ko smo čitali dotične precej zmedene stavke. Ker so se gotovi gospodje lotili boja proti našemu jeziku na sodniji, misli «La Voce», da ne sme zaostati v «nastrodnom ogorčenju». Spravila se je zato na plakate. Ne bomo se z njo prerekali. Povemo ji samo odkrito, da bodo bivali Slovenci v Gorici še davno potem, ko bo «La Voce» izdihnila svoje šibko življenje.

Gorica dobi prefekturo.

Iz krogov, ki zatrjujejo, da so zelo dobro poučeni, smo dobili obvestilo, da se lahko z vso gotovostjo pričakuje, da bodo Gorica prefekturo in postane središče lastne province. Naš informator pravi, da so se za zadevo zavzele zelo vplivne osebe, ki so pridobile že najmodnejše kroge za svojo zahtevo.

Beležimo kot vestni poročevalci. Kako je tolažba vredna, ne vemo.

Semestralni izpit

začnejo v tukajšnjem centralnem bogoslovnem semenišču 18. t. m.

Lepa in gulinjiva slovesnost v «Slovenskem sirotišču» v Gorici.

Minulo nedeljo smo imeli lep in gulinjiv družinski praznik. Velika družina «Slovenskega sirotišča» se je posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Z njim se je posvetilo tudi 35 družin, ki prebivajo v sosedstvini našega zavoda. Vse družine so si nabavile ob tej priliki lepe in velike podobe presv. Srca, pred katerimi bodo doma v družini večkrat ponavljale posvetilno molitev.

Porotno zasedanje.

Porotno zasedanje, ki naj bi se vršilo v kratkem, je, kakor čujemo, odloženo do jeseni. Vzroki niso znani. Na rešitev čaka več vaznih procesov: zadeva iz ulice Codelli, umor v Ročinju, umor ob Kornu i. t. d.

Vojški spomenik na Vodicah.

Včerajšnji italijanski listi prinašajo poročilo, da je poškodovan spomenik padlim vojakom, ki je postavljen na Vodicah za Sv. Goro. Ker so doživeli pri spomeniku na Krnu grdo blamažo, zato poročajo brez napadov in «Piccolo della Sera» od 13. t. m. čisto mirno ugotavlja da je povzročilo poškodbe skoro gotovo neurje, ki je pred kratkim divjalo po tamošnjem hribovju. Na lice mesta so bile odposlane že neke komisije, ki poročajo, da manjka na spomeniku strelovod in da so prevrzeni neki stebrički. Upamo, da se tokrat razni vročekrvneži ne bodo maščevali nad našim ljudstvom, očitajoč mu barbarstva, ki jih ni sposobno. Na gorah hočeta biti strela in vihar pač samostojna gospodarja.

Vreme.

Zadnje čase je vreme precej nagnjivo. Zlasti do topote nikakor ne moremo priti, večeri so še večinoma hladni. V pondeljek je žgalo solnce dokaj močno, v torek smo imeli padaž. Bilo je hladno, da je žloveku površnik prišel ravno prav.

GOSPODARSTVO.

Napoved zemljiškega dokodka.

Ponovnokrat smo v »Straži« poročali, da morajo kmetje do 30. junija napovedati zemljiški dohodek. Izračunajo ga lahko na dvojen način in sicer: 1.) na podlagi natančnega računanja vseh kosmatih dohodkov — zaračunati se morajo tudi pridelki, ki jih je družina použila — od katerih odbijemo vse stroške razven lastnega dela in namišljeno najemnino; 2.) lahko pa napovemo zem. dohodek tudi na podlagi tabel, ki jih je izdal ministerstvo za vsako posamezno pokrajino. Pri nas jih je izdal z navodili Kmetijsko udruženje vzhodne Furlanije (Associazione agraria del Friuli orientale) v Gorici. Prijavne pole in tabele s slovenskimi pripombami se dobijo pri Zvezzi slov. županstev v Gorici, Via Mameli št. 8. I. nadstropje.

Namen tabel.

Tabele nam povedo čisti dohodek od različnih vrst obdelane zemlje in živine za 10,000 kvadratnih metrov (hektar).

Višina čistega dohodka je odvisna 1.) od razreda zemljišča (prvi, drugi in tretji razred, po večini spada naša zemlja v III. razred); 2.) od lege zemljišča in sicer ravnina, brda, gorovje; vinogradni ležijo v ravnini, ako se nahajajo največ 200 m. nad morjem na ravnom svetu; v brdih, ako se nahajajo 201 do 500 m. višine ali pa niže, toda na vrših; v gorovju, ako ležijo nad 500 m. višine; navadne njive in vsa druga zemljišča se smatrajo do 250 m. višine v ravnini, od 251 do 700 m. v brdih in ostala v gorovju; 3.) višina čistega dohodka je tudi odvisna od načina obdelovanja zemlje in sicer 1.) da li obdeluje gospodar zemljo sam s svojo družino 2.) s tujimi delavci, 3.) s koloni ali pa v najemnu deloma proti gotovini, deloma v pridelkih.

Finančno ministerstvo je izdelalo te tabele radi tega, da bi odstranilo prevelike razlike v napovedih. Tabele služijo zelo dobro in s pomočjo tabel se napoved sploh omogoči.

Naš nasvet.

Vsem kmetom toplo priporočamo, da kupijo obrazce in tabele z navodili pri zvezzi slov. županstev v Gorici, Via Mameli št. 8, tam kjer je sedaj tudi klet Vinarske zveze. Dobijo se pa skoraj gotovo tudi pri domačem županstvu.

Tabele označujejo čisti dohodek brez ozira na posamezne slučaje. Zato svetujemo vsem onim, ki bodo izvrševali napovedi zemljiškega dohodka, da jih ne uporabljajo šablonsko, to je brez upoštevanja in proučitve posameznih zemljiških dohodkov. Svetujemo, da se vsaj v nekaj slov. slučajih poskusí analitično (podrobno) izračunjanje čistega dohodka, da se obvarujejo naši kmetje pred vsako škodo.

Glede tabel naj omenimo še, da je čisti dohodek pri kravi precej visoko zaračunjen, to je v znesku lir 250. Na vsak način se ne sme uporabiti tabela v slučajih, ko je bil kmet prisiljen prehrantiti živilo s senom, ki ga je moral zelo draga kupiti.

Katera zemljišča niso obdačena?

Neobdačljiva zemljišča so: gozd, močvirja, pašniki, gozdinci, planine, stavne parcele, nerodovitna, peščena zemljišča, ki se ne dajo obdelovati; zemljišča, ki so postala popolnoma nerodovitna in za obdelovanje nesposobna radi važnih dogodkov ter novi vinogradi do četrtega leta.

Lastniki naznajo kot neobdačljiva zemljišča tudi vsa ona, ki so jih oddali v najem profi najemnini v gozdnini. Pri napovedi se ne sme vpo-

stevati stanje posestne pole z ozirom na vrsto in razred zemljišča, temveč današnje dejansko stanje.

Površina neobdačljivih zemljišč se mora tudi naznati, v koloni za priponbe se pa navede razlog neobdačenja. (Iz navodil.)

Katera živila ni obdačljiva?

Ne obdačijo se voli, junci, junice in teleta. Kar se tiče krav za mleko in pleme opozarjam, da se uporablajo pri nas tudi krave za kmetijsko delo. Naše mnenje je, da se v takem slučaju izvrši prijava v razmerje eno tretjine to je, ako ima kdo n. pr. šest krav za mleko, naj prijavi dohodek le za dve. Ako pa ima kmet poleg krav tudi vole za obdelovanje polja in sicer več volov kot krav, je razumljiva, da mora prijaviti dohodek od vseh krav. Ako ima mal posestnik prav malo zemljišča redi pa dve kravi za mleko, je priporočljivo, da prijavi oba krav, kar se domneva, da služijo pred vsem za mleko in le malo za delo.

Konj in mul ni treba prijaviti, ako se upotrebljajo le za kmetijsko delo.

Mladi prašiči, jagnjeta in kozlički naj se ne prijavijo, ako niso že nad šest mesecev star.

Posestniki, ki redijo krave ogrskega plemena (sive ali bele majhne) za mleko in pleme, naj primereno znažajo znesek lir 250, ki je v tabeli označen kot čisti dohodek od krave. (Iz navodil.)

Tabele je izdelalo finančno ministerstvo, ki je gotovo gledalo pred vsem na to, da ne oškoduje države ter da iztisne iz kmeta kar je sploh mogoče. Kmet in vsi oni, ki mu pri napovedi pomagajo naj pa gledajo na to, da dajo cesarju, kar je cesarjevega in ne več.

Mere:

1 ha = 100 arov = 10,000 kv. m.
1 njiva = 3656 kvadratnih metrov.
1 klaptra zemlje = 3,60 kv. m.
1 joh = 1600 klapter = 5,750 kv. m.,
malo več kot pol ha.

Razredi zemlje: Pri nas je zemlja razdeljena na 10 razredov (po rodovitnosti), v starih pokrajinah pa poznaajo le tri razrede. Najboljša zemlja spada v prvi razred, te pa pri nas ni. Naša dobra zemlja spada v drugi razred, ostala v tretji.

—ooo—

Tržne cene v Gorici.

Na goriškem trgu so bile dne 12. t. m. sledče cene:

Česen po 1.60 L. kg.; špargeljini 2.80 L. kg.; čebula 1 do 1.20 L. kg.; fiziol navaden 1.80 do 2.20 L. kg.; fiziol kocks 3 do 3.20 L. kg.; svež grak 1.60 do 1.80 L. kg.; radič 80 st. do 1.40 L. kg.; spinata 1 do 1.20 L.; sirovo maslo 13 do 15 L. kg.; prekuhané maslo 18 do 20 L. kg.; mleko 1.20 do 1.40 L. liter; jajca 40 do 50 st. kos.

—oo—

Ako hočete dobro, pristno, domače vino po zelo ugodnih cenah, pridite v klet Vinarske zveze, Gorica, Via Mameli št. 8 (prej Via Scuole) v bližini stare gimnazije.

Gostilničarji in zasebniki podpirajo v svojo lastno korist to domačo organizacijo!

Ako razprodaja kmet svoje vino, bodo imeli tudi drugi stanovi od tega dobro dobitek. Reven kmet — revna vsa dežela!

—oo—

VALUTA.

Dne 13. janija si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 23.30 — 23.70 L.
za 100 avstr. kron — 2.9 — 3.2 st.
za 100 mark — 2.2 — 2.6 stot.
za 100 č. kron — 64.30 — 64.60 L.
za 100 šv. frankov — 386 — 389 L.
za 100 fr. frankov 138 — 138.50 L.
za 1 dolar — 21.45 — 21.55 L.
za 1 funt 99.25 — 99.50 L.

Vprašanja in odgovori.**M. G., Materija v Istri:**

Vprašanje: Ali še obstaja v Gorici slovenski gluhanemnica?

Odgovor: V gorški gluhanemnici je tudi slovenski oddelek; sprejemajo se gluhanemi od 7 let dalje. Natančna pojasnila daje vodstvo.

N. Br., Dol Trebuša:

Vprašanje: Kako se bo delil denar, ki ga je o priliki poroke princezinje Jolande daroval gorški »Mont« za vdove in sirote.

Odgovor: Viceprefekt Piomarta je oddal denar tukajnjemu društvu, ki ima namen skrbeti za voj. vdove in sirote. To društvo posilja z onim denarjem otroke v kopeli v Gradež. Napravite kratko prošnjo in navedite koliko je otrok star, ki ga hočete poslati v kopeli. Županstvo naj potrdi, da ste potrebeni in da otrok nima nobene kužne bolezni. To prošnjo vposljite nam, da jo oddamo naprej; kolekovati je ni treba. Podpore v gotovini se ne dele.

J. P., Deskle:

Vprašanje: Kako se odpravijo kuhinski šurki iz barake?

Odgovor: Šurke odpravi jež, ako ga pustite teden dni v baraki. Po noči pustite skledo polno vode sredi kuhinje in v njej se bodo šurki vtopili. Vničiti jih morete s klorovim apnom, ki ga dobite v drogeriji. Tega apna denite po en malo v različne špranje in šurki bodo izginili. Pripromočke druge vrste Vam pove vsaka knjiga o umnem gospodinjstvu.

PROSVETNA ZVEZA.

Nas čolnič, peta stvilka, je te dni izsel. Prinaša zelo pestro vsebino: Krešovi gorijo z lepo sliko; katoliški shod; možem; pomenki; društvo in oblast; telovadba, društveni oder; društveni vestnik na platnicah. Kakor vedno je zelo živahnino in krepko pisan ter ga bo naša mladina gotovo zelo vesela. Čitatite!

Črniče. K. s. izobraževalno društvo v Črničah vprizori na shod sv. Vida, 17. junija, točno ob 4 h popoldne na zaprem dvorišču posojilnične hiše igro »Fernando, strah Asturije.« Po igri nastopijo društveni telovadci na orodju. Pri veselici bo sodeloval »Gorški godbeni krožek«, ki goji godbo res iz umetniškega stališča in ki žanje povsod, koder se pokaže, bogato priznanje občinstva. Gotovi smo, da bo tudi v Črničah nastopil z največjim veseljem. Opozorjam bratska društva, včlanjena v »Prosvetni zvezzi,« da se naše prireditve vdeleže v najobilnejšem stvilu!

Društvene vesti.

Štandrež. Tukajnjne »Bralno in pevsko društvo« priredi v nedeljo dne 17. t. m. na dvorišču znane gostilne Turri javno prireditve z raznovrstnim vsporedom: petjem, samospevi, dvospevi in veseloigro »Stari grehi.« Med odmori svira »godbeni krožek« iz Mirna. Začetek ob 4 uri popoldne.

Vipolže. Društvo »Vrtec« naznanja, da se za dne 17. t. m. javljena prireditve radi raznih neprilik odnese za nedoločen čas. Toliko v vedenost.

Gabrie: Prireditve našega slovenskega društva se bode vršila v nedeljo 17. t. m., v senčnem logu pod cerkev, ob 4 h popoldne. Upamo da nas obišete v obilnem stvilu.

Bovec. Pevsko društvo »Rombon« ponovi v nedeljo dne 17. t. m. v dvorani družbe S. O. P. A. Novačanovo drama »Veleja.«

DAROVI.

Za »Slovensko sirotišče«: Kmetska hranilnica in posojilnica v Komnu 100 Lir.

**Sirite Naročajte
Berite „Goriško Stražo“.**

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Bača pri Podbrdu: »Črna Indija« in »Dan plačila« še nista izšla v knjigi. Prve tri stvilke in zaplenjeno pošljamo.

Zaga, A. D.: Kolikor smo se poučili se dopusti dobe. Vložite prošnjo potom pod prefekture v Tolminu, seveda s potrdilom in priporočilom županstva.

Bovec. Radi pomanjkanja prostora se v spore glede dramatične kritike ne moremo spuščati.

Gospodinje Vam to velja:

Ostanite pri domačem blagu in zahtavajte pri trgovcu le testenine

„PEKATE“**So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.**

Opr. štev. A 212-21.

**PROSTOVOLJNA SODNA DRAŽBA
NEPREMIČNIN.**

Na licu mesta v Dol. Tribuši so na predlog dedičev pok. Josipa Kadenaro na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere so se ustanovile pristavljenne izklicne cene in sicer:

1. Skupina obstoječa iz hiše štev. 131 parc. štev. 128, 673-2, 699-7, 697-1, 696, 698-7, 698-3, 698-1, 696-2, 698-6, in 698-4 za 6.795 Lir.

2. Skupina obstoječa iz parc. štev. 624-6, 624-7 in 654 za 2.565 Lir.

3. Skupina obstoječa iz parc. štev. 146 stog, 148 hiša štev. 14, klet hlev in dvojnišče; 233 pajstva (porušeno); 726, 727-1, 727-2, 727-3, 728, 729, 673-19, 673-20, 673-37, 730, 731, 673-36, 999-1, 1000-1, 998, 1000-2, za 15.725 Lir.

Dražba se bode vršila dne 7-7 1923 ob 15. uri popoldne na licu mesta v Dol. Tribuši.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri podpisani preturi v sobi štev. 16 ob uradnih urah.

Kr. PREKTURA TOLMIN
dne 8-6. 1923.

Rakovšček.

Odpravek je točen. Vodja pisarnice: Tusulin.

VABILO

k rednemu občnemu zboru Gospodarskega društva v Števerjanu, ki se bo vršil v prostorih g. Mirkota Pintarja dne 29. junija ob 4. uri pop. s sledenim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva, 2. poročilo nadzorstva, 3. odobritev bilance za l. 1922, 4. čitanje revizijskega poročila, 5. spremembne pravil, 6. slučajnosti.

Ako se ne udeleži zadostno število članov, se bo vršil ravno v istih prostorih tri tedne pozneje drugi občni zbor ne glede na število vdeležencev.

Odbor.

Županstvo Štandrež pri Gorici.
Št. 1010/23.

Razpis začasne službe.

Dodatno k razglasu, objavljenem v »Goriški Straži« dne 14. majnika t. l. razglaša se sledeče:

Za omenjeno službo prosi lahko vsakdo, ki ima predpisane predpogoje zlasti še vojni invalidi in pohaljenci. Mesečna plača znaša L. 250.- Rok za vlaganje tozadevnih prošenj je podaljšam do 20. t. m. Nastop službe s 1. julijem t. l.

Štandrež, dne 4. rožnika 1923.
Župan: Ant. Rešič t. r.

Kupim ali pa v najem vzamem za vpokojenega tovariša na samem stoečo hišo z vodo in malim zemljiščem v gorški okolici. Ponudbe nasloviti na Alojzij Urbančič, Miran-Merna.

»GORIŠKA STRAŽA«

Na novo obnovljena

Tovarna sodovk in pokalic v Podgori se priporoča cenj. krčmarjem in go stilničarjem v mestu in na džželi.

Nemeč in Perko, Podgora.

KNJIGARNA K. T. D. v GORICI.

(Montova hiša)

Društvo! Došla je nova igra: Dr.

Al. Remec: »Užitkarji.« Za naše

odre vrlo pripravnata Stane din. 6.40

čebelarjem! Dr. Šime Matejčić je iz

dal priročno knjižico za čebelarje

»Pčelarenje na med.« Stane 75. stot.

Cene brez konkurence!

Pri tvrdki

Anton Terpin in drug

Via Rastello 10 — GORICA

dobite najbolj bogato izbera manufakturnega blaga, kakor: volne, skrine, bombaževine za gospode in županije; etamin, batist, svile, perkal, raznovrstnega blaga za srajce, asfert, regadin, cajha, žameta za moške oblike i. t. d.

Velika izbera perila za neveste, očede, kovtre, volnena poslednja pregrinjala, volne in žime za žimnice.

Velika zaloga vseh predmetov za birmo.

Cene brez konkurence!
Na debelo! Na drohno!

**Podjetje grafičnih obrti
Zaloge vsakovrstnega papirja****Tvrdka E. Passero - G. Chiesa**

Videm - Via Zolleti 4. 6. 8. 10.

RAZGLAS.

Zavod grafičnih obrti E. Passero G. Chiesa naznanja slavnemu občinstvu in posebno onim, ki so že naročili

velik papir Friuli

v primerni meri 1/100.100, da bo ta papir kmalu izgotovljen ter da se bo razprodajal že prve dni v juliju.

Razprodajo je zakasnila. »Zveza vzhodne Furlanije.«

Dobro in znano ime zavoda, ki hoče zadostiti vsem zahtevam in potrebam Furlanije, vneto sodelovanje strokovnjakov iz vseh krajev pokrajine jamčijo za popolnost izdaje.

Tvrdka je gotova, da jo bo vsa javnost moralno podprla bodisi radi natančnosti izdelka, kakor tudi z ozirom na okolnost, da je to izdelek podjetja v Furlaniji.

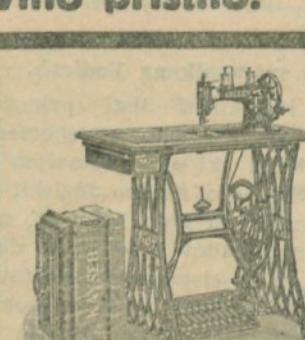
Tvrdka E. Passero G. Chiesa.

P. S. Pošljajte prednaročila na naslov tvrdke v Rimu.

Cene ugodne.**Vino pristno.****Gostilničarjem!**

Zadruge v Dobravljah, v Dornbergu, v Selu in Hranilnica ter Posojilnica v Rihembergu, ki so se združile v Vinarsko zvezo, se priporočajo gostilničarjem iz vsem cenjenim odjemalcem za blagohotna naročila domačih vin v lastnih klečih in v skupni kleti, v Gorici, via Mameli št. 8.

Razprodaja vina v skupni kleti v Gorici se prične s 1. junijem 1923. Razprodaja se od 56. litrov naprej v vsaki množini in po zelo ugodnih cenah.

Vino pristno.**Cene ugodne.****Pozor na domačo tvrdko
Franc Saunig - Gorica
Gosposka ulica sedaj v. Carducci št. 25**

Velika izbera Pfaffovih in drugih šivalnih strojev iz prvih nemških tovarn za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje

za katere jamči do 20 let

Velika izbera dvokoles. Izjemno prodaja tudi na obroke. Ceniki na zahtevo poštne proste. Lastna mehanična delavnica. Brezplačni pouk v umetnem vezenju.

Kje kupite dobro in po nizki ceni klobuke in modno blago?

Edino le pri tvrdki

Mozetič & Dekleva

prej Ivančič Kurinčič

: v Gorici ulica Carducci št. 11. Gosp. ul.